

Objava. Promet privatnim paketima vojne pošte za uređ vjeste pošte 239 trajno je dozvoljen kao za uređ vjeste pošte 11, 39, 51, 125, 149 i 186, za uređ vjeste pošte br. 335, 510, 514 i 517 dozvoljen je na običan način; obustavljen je za uređ vjeste pošte br. 115, 170, 180, 234, 264, 265, 274 i 341.

Razne Vijesti.

Novo bankovne note po 10 kruna. Prema vijestima iz Beča u Budimpešti, započeli će Austro-ugarska banka danom 24. o. mjeseca čet njezinih glavnih zavona u Beču i Budimpešti izdavanjem novih bankovnih nota po 10 kruna sa datumom od 2. siječnja 1915.

Kako i kada će se započeti sa uvlačenjem sadašnjih nota po 10 kruna, sa datumom od 2. siječnja 1904, bit će na vrijeme ograđeno.

Ugarska izvan opasnosti. Ug. brz. dopisni ured izvješćuje iz Marmarozigeta: Veliki župan Nyege da je u sjednici upravnog odbora od 18. o. m. j. vrlo umirljivo izvaju o ratnom položaju. Naglasio je, da je položaj, obzirom na sigurnost županije, sada potpuno umirujući i da ona koji misli, da bi joj grijehi protiv vlastitog mira kao i mira svoje obitelji i zemlje. Najprije je i najveći interes mirni razvika železničkih radnja, a ugrozio bi ga onaj, koji bi uzrujao susjedne županije izazivanjem besnelnog straha. Ova je izjava velikog župana učvrstila kod pučanstva pouzdanje i mir.

Kulminacija ofenzive. „Baseler Nachrichten“ veli, da se sud vojnih kritika, koji se nalaze kod generala Brusilova, slaže u tome, da je ruska ofenziva pri posliju svoju kulminaciju, te da je prema tome porast u čestini bojeva isključen.

Slučaj kolere u Iliđu. „Hrvatski Dnevnik“ javlja: Kako doznajemo, u srijedu je u jutro na Iliđu od kolere umro jedan vojnik. Poduzete su sve mjere, da se sprječči širenje bolesti. Ikoliko nam je poznato, od srijede nije bio nijedan daljnji slučaj.

Postrojne diferencije između Sarraita i pučanstva iz Zeneve javljaju, da su se diferencije između Sarraita i pučanstva znatnije postrile, te da je general Sarraill ponudio svoju demisiju. Govori se, da je bio na taj korak prisiljen i toga radi, jer da je nemoguć provesti po njemu izdane odredbe. Nekačnik je također poslao predsjedniku Poincaru spomenicu, kojoj će biti svrha, da bude predsjednik informiran o kobnim posljedicama francuskog nezadovoljstvo na vojničke prilike.

Poincaré o miru. Dne 14. o. m. j., prigodom proslave narodnog blagdana, držao je Poincaré govor, te se je između drugih pitanja dotaknuo i pitanja o miru. Osobito je naglasio, da se središnje vlasti, govoreći o mogućnosti mira, uzalud pozivaju na geografsku kartu, jer treba uzeti u obzir i tabelle vojni snaga zaraćenih država. O ratnom položaju treba računati manje po sadašnjoj geografskoj karti, nego li se obzirom na stanje četa, njihovu otpornu snagu i spremnost na ofenzivu, košto i na njihovo moralno raspoloženje. U ovom ratu ide se za velike narode biti ili ne biti.

Englesko-francuska ofenziva. Prema izvještaju „Courant-a“ ima se svesti čitav uspjeh englesko-francusko napadaja na osvojenje 20 do 25 sela, ili bolje mjesta, gdje su nekada sela stajala. Ako se uzme u obzir, da imadu Francuzi osvojiti 254 svojih općina, što su sada u posjedni njemačke vojske, mogao bi se dojačkostni uspjeh ofenzive ocijeniti sa nišćicom. „Courant“ veli, da se nalazimo istom u početku opće antantne ofenzive. Na njemačku liniju na Sommi izvjesti će se mnogo jači pritisk; do sele došlo je u i tamo samo do manjih prodora. Pitanje je kakav će utjecaj ovoj pritisk imati na njemačku liniju i koja će sredstva saveznici uporabiti da postignu veće uspjeh. Pješadijski napadaji u Champagnu i Argonu su jur započeli. Ne može se predviđati, da li su to samo početni manevri ili se radi na proširenju fronte.

Tornica trgovačkih podmornica u Americi. Iz New-Yorka javljaju, da su se u pitanju fra-

bricakcije velikih trgovačkih podmornica stloži društvo „Lake Torpedo Boat Company“ i nova nedavno Kruppova tvornica, Podmornice imat će sadržaj od 5000 tona.

Uništenje triju ruskih divizija. Prema izvaji „Daily Expressa“ uništene su u posljednjih bojema na rusko-austrijskoj fronti tri ruske divizije.

Glavosi o miru. Iz Zeneve se javlja: Djelomični uspjesi na zapadnoj fronti opet su oživili u Parizu diskusije o miru. Akoprem francuska vlada sveuđilji izvješćuje, da je konačna pobjeda četvornoga sporazuma posve sigurna, mnogi francuski listovi ne dijele tog mnijenja u cijelosti, pa oprezno izjavljuju, da su sadašnje operacije samo kasnija izvješća snage centralnih vlasti, jer je o njenom završetku ovisno, da li će tvornici sporazum diktrirati mir, ili će se morati prilagoditi pregovoranju na osnovi uzajamnih koncesija.

Diplomatski su krugovi u nizozemskoj uvjereni, da su sadanje operacije kod Engleza toli Francuzi zadnji veliki pokušaji, koji idu za tim, da izazovu odluku. Čim bude rezultat jasan, započet će se pregovori o miru.

Prema pisanju Baurelle u „Petit Journalu“ imao bi rat svakako svršiti do konca ove godine, o čem su također uvjereni i najpessimističiji Srpski časnik skrivira sarajevskog atentata.

„Salzburger Chronik“ javlja: Ima veće preko godine, da se u zarobljeničkom logoru u Gröding kod Salzburga nalazi do 200 srpskih zarobljenih časnika. Prigodom zauzeća Niša, našla se je opesna korespondencija, iz koje je razvidno, da je neki srpski časnik, imenom Radović, sudjelovao kod sarajevskog atentata. Točnim istraživanjem otkrilo se, da je dotični časnik, pukovnik interinam u zarobljeničkom taboru u Grödingu. Radović je odmah dopraćen u Sarajevu i predan sudu u ruke.

Njemačka oporbena štampa i državni kancelar. Njemačka oporbena štampa ne može se nikako složiti sa politikom njemačkog državnog kancelara u pitanju uvjeta za mir. „Deutsche Tageszeitung, glasilo nacionalističke stranke, oštro napada kancelara radi popuštanja Engleskoj, ocjenjujući istodobno njegove tobožnje savjete za mir kao ponižavajuće, jer nijesu ni izdaleka u skladu sa željama i žrtvama njemačkog naroda. Na ovo napadaje konstatira glasilo državnog kancelara „Nord. Alg. Ztg.“, da je državni kancelar za rata govorio s mnogim državnima visij njemačkih stranaka, kojima je pouzdano rekao svoje ciljeve, pak da se nije ni jedan od njih odijelio od njega ili ostao protiv njega.

Druga njemačka podmornica na putu u Americu. Prema vijestima iz Haga očekuje se u Americi drugu njemačku trgovačku podmornicu imenom „Bremen“. Do sada nije poznato u koju bi luku imala podmornica doći i koji joj je daljnji cilj.

Velika katastrofa u Spezi. „Basler Nachrichten“ javljaju iz Milana: Kod eksplozije u Spezi pulećta je u zrak velika tvornica municije. Poginulo je 480 radnika. Na obali morskog u Spezi kupala su se djeca i odrasli, pa je više od 300 njih ubijeno. Kroz tri dana izbacivalo je more žrtve na obalu.

Lombardiranje našeg ratnog zajma u Njemačkoj. Prema vijestima iz Berlina stvorila je glavna uprava predjmovnih blagajna zaključak, da se četvrti austrijski te ugarski ratni zajam može primati u zalag kod predjmovnih blagajna. Ujedno je ustanovljeno, da se na obveznicke ratnog zajma može dati kao predjam na maksimalno 40 posto od nominalne vrijednosti.

Gospodarska konferencija neutralnih država. Englesku blokada čute i neutralne države, dok još više razmišljaju, šta će biti s njima, ako se obistini gospodarsko združenje vlasti četvornoga sporazuma, zašto se osimbe Engleska uzružuje. Neutrali računaju s timbe, da će ratu s razumljivo slijediti ogračeni gospodarski boj između antante i centralnih država, pa stoga pripravljaju, pogotovo u Švicarskoj, sve što treba, da se osigura jedinstveno i solidarno postupanje sviju neutralnih država.

Wilson — gladiator. „Obzor“ donosi po „Boston Herald“ iz Washingtona: Neobičan slučaj raspriavljuje sada američki sudovi: Podignuta je natime optužnica protiv jednoga trgovca u Pensilvaniji, koji je izložio karikaturu predsjednika Wilsona, gdje se Wilson prikazuje kao gladiator s krvavim mačem. Optužnica je obrazložena time, da se ova slika protiv političnog zakonu, jer je u Americi zabranjeno izlagati slika zločinca košta i takve, koje podkazuju zločinstvo. Kopija karikature nalazi se u rukama sudista, a trgovac sjedi još uvijek u zatvoru.

Preslaba krila. Da si predstaviemo udaljenost mjeseca, zvijezde večernje i sunca, navodjamo slijedeći primjer: Kad bi se avijatelj litio dignuti na mjesec, trebao bi da plivi neprekidno čitavih pet mjeseci i da kraj toga prevali u sekundi 28 metara. Do zvijezde večernje trebao bi u istu brzinu 5800 godina, dok do sunca 17.000 godina.

Doista preslaba krila naprav brzini svjetla, dok bi aeroplan trebao do sunca, kako rekospo 17.000 godina, prevale taj put zrake sunca u samo 8 i pol časaka.

Zabrana uvoza i provoza dinara i papira: Prema odredbi bosansko-hercegovačke vlade zabranjen je uvoz i provoz bankovnih nota srpske narodne banke kao i crnogorskih peper-nota.

Oko 400 kg. pravog vrcano
M E D A
nudja na prodaju
Pasko Ženferović
KRNICA - VOĐNAN (Istra).

Rasvjljena srca javljaju potpisani rodbini, prijateljima i znancima tužnu vijest, da je njihova nezaboravljena

Ljubicica Grakalić

potkrjpljena otajstvima sv. vjere, preletjela u naručaj Svevišnjemu danas u 5 sati poslje podne u svijetu mladosti u devednaestoj godini, odtrgnuta narodu i roditeljima od pogane ruke.

DURNELC, (Kameradorf, N. Ů.), 18. srpnja 1916.

Ivan, otac; Luca, druga majka; Ivan, Josip, Zvonimir, Dušan, braća; Milka, Dragica, sestre.

Raspored Viškog boja,

za proslavu : : Viškog boja, koja će se obdržavati u nedjelju 23. srpnja 1916. pod pokroviteljstvom njezine Preuzvišenosti gospodje HELENE pl. CHMELARZ, na Streljani c. i kr. mornarice (Monte Cane).

1. Glazba c. i hr. mornarice.
2. Tamburašili zbor N. V. B. „Erzherzog Friedrich“.
3. Djevanje u hrvatskom i slovenskom jeziku pod vodstvom poznatog gosp. **Rudolfa Maté**, u njemačkom jeziku pod vodstvom zborovodje N. V. B. „Habsburg“.
4. Fuglona se nagradom. (Dočetak u 9 sati pr. pod. Svršetak u 6 sati posl. podne.
5. Igrne na srećolov i druge zabave.
6. Kaviona „Tegethoff“ i „Narodini dom“.

Prodavat će se pica kao i vruća te mrzla jela (pećeni janjci na ražnju) uz umjerene cijene.

Dočetak u 2 sata p. p. Svršetak u 9 sati p. p.

Ulaznina 50 filira.

Čisti prihod namjenjen je zakladi udova i siročadi palih vojnika c. i hr. mornarice i oslale vojske.

N. B. U slučaju ružnog vremena, zabava će se obdržavati dojučeršnje nedjelje.

Pređji dak: **Niko Mardešić.**

AUGUST SENOA.

Prijan Lovro.

(Nastavak).

„Dobro! Napišite odmah molbu na ministarstvo! Sam ću je popratiti da vam se podijeli stipendij. Što gr goće, Lovro i ućim. Valjalo je čekati, čekali. Lovro ne baxo pištomem korjiovim slavenički raspava Minula tri mjeseca, ne budu odgovora. Proć se tomu čudio. Zadržale mu biše slabo. Preokret se pripravljao po svoj držini. Gora odluču ostaviti se službe i poći na godinu dana putovati po Italiji, po Švajcarskoj. Lovro valjaje poći kući, nije mu se dalo samu besposličiti o tuđoj hrani. Starić sinakli, kako će Lovro biti profesorom, starić bilu zadovoljni, samo bi se starić kaditio u Lovroinu suruza. Sve će biti dobro, tješko su Lovroin otac. Ta nije li sam predsjednik rekao, da je Lovro valjan, pošten, ućen čovjek, a takav mora da bude velikim gospodinom. Lovro pričao, kako će tri godine morati boraviti u Beću. Starić se divili. Naš će Lovro ućit u samom carskom gradu. Mladučić čudeći dodijavalo. Znanje mu smetalo. Šta će sa filozofijom, sa svim evropejskim jezicima u malo kolibji sred puca kamenja? Šta hnsti bogoslova, kad ga ne možeš potrošiti? Nujan se verao po svojoj rano po goľov veliči ćikunjak sad Byrona, sad Herazmara, sad Ötthera. A kakva mu korist od toga ćitanja? Bijaje ne miran, zabrinut. Jednog dana, kadno se je vraćao kući, izleti sestra pred njega.

„Lovro, Lovro“, poviknu mu, „ovo ti ovog smotka. Donio ga iredski sluga. Vidi, šta je.“ „Napokon!“ uzdahnu Lovro, i stade kroz skidati iredski pečat. Progleda pismo, problijedi, pusti smotak na zemljin, pokri si rukama lice, i brati se hitim korakoma u goru.

„Starec, kako si krećeš zavani sestra, „Šta je Lovro? rora da je pismo. Snehio se jedan, progledao pismo.“

Otar uzme pismo i podje ravno u kćumu, da potraži starog sudskog pisara, jer je pisar imao njemački, da mu ljudskim jezikom protuñati zločene arijte.

Pisar oataknuv načiare počeo kroz nos ćitati natpis na molbi Lovroinoj: „Ova se molba vraća mištelje“, jer je ministarstvo zatražen potporu drogovnoć podjeliti.“

„To bome nije dobro, dragi kćumo“, štade pisar lumaćiti Lovroinim „jo vam znaću, da Lovro ne će ništa dobiti, ne će u Beću u veliko školu.“

Tako je i bilo. Stari državni sustav bijaste na domaku, ali u još stari državnici vršili vlast. Lovro bio raspol, tu nije mogao ni predsjednik pomoći. A kako i bi? Goro putovaje, nije se znalo gdje, po južnoj Italiji. Sijera kupa da je ujeļa guja. Govorio nije ništa. Narac stpa pisma u džep, namrgodi ćelo, stisnu usne i podje laganim korakom prema svojoj kući.

„Gdje je Lovro?“ zvanio oćav u kćuci, u kojoj je rodbina u strahu sjedla.

„Ne znamo, tati!“ odgovori sestra drćuć, ćijeli dan ga nije bilo kod kuće. Da si nije učinio

zlat! Poslah muža si i nekoliko pastira, da ga traže po gori.“

„Izbavi nas od napasti!“ moljaje starića u kuitu sve suze ronćić.

„Dobro“, reće otac, „kad se sin povraći kući, reci mi.“

Starac zaćav u svojom komoru zaključaj sa sobom vrtu. Izvadio ćelone, brojio, slagao, klimao glavom. Medjutim protokese tri puma staja.

„Bogzna, što otac u komori smie“, prihvatii sestra, pošto je već deset put pred kuću izlaža bila, da vidi, vraća li se brat. „Ćuste li, mamo? Da pogledam, što otac radi?“

„Općivala te gosa nebeka“, zapenta kroz plać starića, ne poznajie li oca? Ne dćiri u njega. Zestok je. Moglo bi biti žlo.“

Pod kraj dana dovede svak Lovro. Nadioje gao sjedeć kraj bedzma na strmi kamecu u najsvetoj jezgi, gdje to mahnit preda se bijli. Da njega lećaje knjiga. Da su dobri ljudi umieli ćitati, bilo bi razumljivo, da je knjiga Byronov. „Don juž!“ Lovro nije ništa govorić. Bijaje blijedi, drćitae kao siha. Stavio ga na postelju. Nij malo se nije branio. Na plać majke izdalo iz komore.

„Lovro! Kako je?“ zapita starac nadnesav se nad sima.

„Zlo, oće!“ odvrati si u zaklopi oći.

„Štrpi se, sinko“, prikispu mu starić, „bit će dobro.“

Lovra spopala ljuta vrućica. Ćelo mu gorilo kao usjano gvozdje. Bila mu letila brže od munje.

„Iđite mi po doktora“, zapovjedii otac. Dneo doktor, to jest seoski ranar. A što zna taj ćovio? Kroz svoje ćebje načiare nije video ništa. I hvo Bogu na njegovoj svijetloj, jer imae Lovro ostade žil.

„Gospodine doktore!“ reće mu starac oćii, „pazite, da mi sin ne pogume“. Seoski Eskućni izbrblja, taraić si modrim rupcem načiare, nekako laticinski Ludorja, odredii da bolesnik ne smie vna piti, turmu svoju tvrdu škudu u džep i ćelone. Vrućica potegla jale. Valjalo je mlađić drćić i kiko, da ne skoći iz postelje. I otak i svaki ćmucii se dosta. Sva živa ćuka Lovrina kamo je radila provatiti. Vlakao kao biljesan, plakao ću dijete. Noževii starić srce parali, a otac njem ćim kamen. Mladučić se stalao plaćti. Črna ga haljina u ludilo sapinjala, postajaje sve uća i uća, ćeć Lovri zagušii srce. „Zraka! Zraka!“ rukuć bolesnik. I puknu haljina. Bilo mu lakše, i budu ćeć otac; rasti mu krila, zhatna velika krila. „Šta kiko ćamore! On leti, leti daleko, visokot!“

„Vidim? Piramide sred puste Šabare!“ oćiić Carigrad se diže kao labud iz mora? Viditi, onaj ljeptać djevojku pod sjenom lovrike? A ona! Andjeo! Malvina, divna, krasna! Ha! ha! Gle, gle! Na vrpi se okreći! Ludko! Drućć šarena lutka! Skoć! Skoć!“ I rasti mu krila. Sada će k sunca! Jaoh! Tresnu nebeka strjelja! Otvorilo kriću — — —

(Nastavit će se.)

Hrvati i Hrvatice sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda!